

**УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ – ШТИП
ПЕДАГОШКИ ФАКУЛТЕТ**

ВОСПИТАНИЕ
списание за теорија и практика

Штип, 2009

ВОСПИТАНИЕ
списание за теорија и практика
год. 6, број 10
2009 год.

Издавач
Универзитет „Гоце Делчев” - Штип

За издавачот
проф. д-р Саша Митрев

Главен и одговорен уредник
проф. д-р Блаже Китанов

Редакциски одбор
проф. д-р Блаже Китанов
проф. д-р Емилија Петрова - Ѓорѓева
д-р Снежана Јованова - Митковска
м-р Кирил Барбареев
м-р Трајче Стојанов
доц. д-р Соња Петровска

Техничко уредување
Славе Димитров
Благој Михов

Лектор
Даница Гавриловска-Атанасовска

Тираж:
500 примероци

Списанието излегува еднаш годишно

СОДРЖИНА

Проф. д-р Блаже Китанов Невербалната комуникација како интеркултурна комуникација	5
Проф. д-р Микеле де Бени Белешки за комуникацијата	19
Проф. д-р Емилија Петрова - Ѓорѓева Современи тенденции во развојот на интелектуалното воспитание	23
Доц. д-р Виолета Николовска Функционална морфологија	31
Проф. д-р Ленче Милошева Анксиозност и депресивност кај деца и адолесценти	45
Помл. асс. Билјана Стојанова Проф. д-р Ленче Милошева Вредносните ориентации кај адолесцентите	55
Доц. д-р Билјана Ивановска 20 години по паѓањето на Берлинскиот ѕид (1989-2009)	63
Доц. д-р Соња Петровска Теориски пристапи во училишниот менаџмент	65
М-р Татјана Уланска Методи на предавање литература	77
Проф. д-р Снежана Ставрева-Веселиновска Проф. д-р Лилјана Колева-Гудева Стекнување на компетентност на наставникот кој предава предмети од природните науки	101

Доц. д-р Снежана Јованова-Митковска	
Акционите истражувања и нивната примена во педагошката практика	111
М-р Нина Даскаловска	
Ликот на хуманистичкиот наставник	123
Асс. м-р Ирена Китанова	
Блумова таксономија на воспитно-образовните цели	129
М-р Миленко С. Стојник	
Биоритам – предизвик на природата	133
Доц. д-р Јованка Денкова	
Пеперут - симбол на љубовта	141
М-р Владимир Китанов	
Лесново - природна и културна дестинација за развој на руралниот туризам.....	145
Даница Гавриловска - Атанасовска	
Поетот се раѓа - говорникот се создава	151
Јадранка Тодевска	
Карактеристики и видови на толкување	157
Проф. д-р Фехим Хусовиќ	
Наставни објекти	165

Доц. д-р Билјана Ивановска
Филолошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип

20 ГОДИНИ ПО ПАЃАЊЕТО НА БЕРЛИНСКИОТ СИД (1989-2009)

*„...Сидот стана метафора за конфликтот на столетието.
Невозможно парче на политичка архитектура, негативен мит, кој на
прв поглед сведочи за социјалистичкиот обид наречен ДДР...”*

(Гинтер Швабовски, Берлин, 30.7.2001 г.)

Берлинскиот сид (*герм.* Berliner Mauer) бил изграден во 1961 година од комунистичкиот режим на Источна Германија, со цел да се оддели Западен Берлин, кој бил под контрола на западните сојузници, од источниот дел на градот и од остатокот од Источна Германија, која била под силно влијание на СССР. Сидот станал највпечатлив симбол на Студената војна и на Железната завеса.

Берлинскиот сид е најважниот симбол на Германија од нејзината некогашна поделба. Бил долг вкупно 160 километри. Постоел појас со должина од 46 километри помеѓу источниот и западниот дел на Берлин и содржел повеќе од 45.000 камени блокови кои тежеле повеќе од 2,5 тони. Го надгледувале 116 стражари и 10.000 гранични чувари.

Сидот ги разделувал Источна и Западна Германија точно 28 години и 1 ден. Источна Германија ја започнала изградбата на сидот на 13 август 1961 г. Ненадејната градба на сидот предизвикала многу семејства да останат поделени. Сидот бил целосно урнат кон крајот на 1989 г., освен еден дел кој и денес стои како спомен на тоа време. Во текот на 28-годишната поделба, најмалку 136 луѓе биле убиени од граничните единици на Источна Германија обидувајќи се да пребегнат во Западен Берлин. Некои тврдат дека таа бројка изнесува повеќе од 200. Источногерманската власт им дала наредба на граничарите да пукаат на бегалците.

Кога на 9 ноември 1989 г., по неколку неделни граѓански немири, власта во Источна Германија објавила дека сите нејзини граѓани можат да ја посетат Западна Германија и Западен Берлин, Источногерманците се искачувале и го преминувале сидот, прославувајќи ја слободата на другата страна. Во текот на следните неколку недели, делови од сидот биле искорнати од одушевениот народ и од ловци на сувенири, а по неколку недели сидот речиси целосно бил отстранет со градежна механизација.

Падот на Берлинскиот ѕид бил првиот чекор во обединувањето на Германија, кое се завршило на 3 октомври 1990 година.

Оваа година се навршуваат 20 години од паѓањето на Берлинскиот ѕид. Германија, Европа и целиот свет се потсетуваат на некогашниот режим на владеење, со цел да отворат нови патишта на развој и напредок. Со паѓањето на Берлинскиот ѕид се затвора едно мрачно поглавје во германската историја. Ѕидот беше систематски урнат, негови експонати како сувенири беа раздадени низ целиот свет, а делови од него како спомени пркосат на новите предизвици на времето - болната и трагична историја никогаш повеќе да не се повтори.

Поглед на Берлинскиот ѕид од Западен Берлин. Бришаниот простор зад ѕидот е злогласниот „појас на смртта“